89 23. júní

4. gr.

Það er skilyrði fyrir stofnframlaginu, að skip það, er notað yrði sé ekki undir 200 brúttósmálestum að stærð.

5. gr.

Stjórn sjóðsins skal skipuð 5 mönnum og sé sýslumaður Snæfellsnessýslu formaður stjórnarinnar. Hinir 4 stjórnendurnir skulu kosnir af hreppsnefndum hreppa þeirra, sem eftirtaldir staðir eru í, einn frá hverju hreppsfélagi: a) Ólafsvík, b) Hellissandi, c) Grundarfirði, d) Stykkishólmi.

6. gr.

Sjóðnum skal afla tekna á hvern þann hátt, sem stjórn hans telur heppilegast og andvirði hans verði strax og unnt þykir varið til kaupa á björgunarskútu eins og fyrr segir.

7. gr.

Reikningsár sjóðsins er almanaksárið. Skulu reikningar hans færðir í gerðabók og endurskoðaðir af sýslunefnd Snæfellsnessýslu árlega.

8. gr.

Leita skal staðfestingar forseta Íslands á skipulagsskrá þessari og hún birt í B-deild Stjórnartíðindanna.

Reykjavík, 24. apríl 1954.

Þorbjörn Jónsson. **Svanhildur Jóhannsdóttir.**

90 24. júní

AUGLÝSING

um staðfestingu á heilbrigðissamþykkt fyrir Ísafjarðarkaupstað.

Samkvæmt lögum nr. 35 12. febr. 1940, um heilbrigðissamþykktir, er hér með, með vísun til tillagna landlæknis, staðfest eftirfarandi heilbrigðissamþykkt fyrir Ísafjarðarkaupstað, sem bæjarstjórn kaupstaðarins hefur samþykkt.

HEILBRIGÐISSAMÞYKKT FYRIR ÍSAFJARÐARKAUPSTAÐ

I. KAFLI
Almenn ákvæði.

1. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir lögsagnarumdæmi Ísafjarðarkaupstaðar. Þó getur bæjarstjórn veitt undanþágur frá henni í einstökum atriðum, þar sem nauðsynlegt þykir.

2. gr.

Heilbrigðisnefnd skipa 3 menn. Bæjarfógeti og héraðslæknir eru sjálfkjörnir í nefndina, og er bæjarfógeti formaður hennar. Þriðja manninn kýs bæjarstjórn úr hópi bæjarfulltrúa.

3. gr.

Heilbrigðisnefnd skal hafa gát á, að ákvæði samþykktir þessarar séu haldin, svo og önnur ákvæði laga og reglugerða, sem að heilbrigðismálum lúta. Nefndin

ræður heilbrigðisfulltrúa og ákveður starfssvið hans með erindisbréfi, enda komi samþykki bæjarstjórnar til. Heilbrigðisfulltrúi tekur laun úr bæjarsjóði, en skal í starfi sínu fara eftir fyrirmælum heilbrigðisnefndar og héraðslæknis. 90 24. júní

4. gr.

Formaður kveður heilbrigðisnefnd til fundar, svo oft sem þurfa þykir og að jafnaði ekki sjaldnar en einu sinni í mánuði. Skylt er þó að kveðja nefndina á fund, þegar héraðslæknir óskar þess eða tveir nefndarmanna.

Heilbrigðisfulltrúi skal sitja fundi nefndarinnar.

5. gr.

Heilbrigðisnefnd heldur gerðabók og ritar þar í fundargerðir sínar. Getur nefndin falið einhverjum nefndarmanna eða heilbrigðisfulltrúa að vera fundarritari. Allar fundargerðir nefndarinnar skulu sendar bæjarráði jafnskjótt og gengið hefur verið frá þeim.

Formaður annast um, að fyrirskipunum og samþykktum sé framfylgt. Hann getur þó neitað að framkvæma ályktanir nefndarinnar, en þá skal tafarlaust skjóta málinu til bæjarstjórnar. Nú samþykkir bæjarstjórn ályktanir nefndarinnar, og er þá formanni skylt að láta framkvæma þær.

6. gr.

Heilbrigðisnefnd skal láta bóka allar kvartanir og kærur, sem henni berast, og einnig allt, sem henni finnst athugavert um það, er varðar heilbrigðisháttu á samþykktarsvæðinu.

7. gr.

Heilbrigðisnefnd skal heimilt, að svo miklu leyti, sem nauðsynlegt getur talizt til þess að framkvæma ákvæði samþykktar þessarar, að rannsaka eða láta rannsaka allt það, sem samþykkt þessi fjallar um, svo og annað það, er hún telur varða heilbrigði manna eða þrifnaðarháttu, hvort heldur er á almannafæri eða hjá einstaklingum.

Ályktanir eða fyrirskipanir nefndarinnar skulu yfirleitt tilkynntar skriflega þeim, sem þær varða, og skal greinilega mælt fyrir um, hverjar umbætur eða ráðstafanir nefndin telur nauðsynlegar.

8. gr.

Nú telur heilbrigðisnefnd nauðsynlega einhverja þrifnaðar- eða heilbrigðisráðstöfun, sem hefur í för með sér gjöld fyrir bæjarsjóð, og skal hún þá leggja það mál fyrir bæjarstjórn og fara fram á, að fé sé veitt í því skyni.

Þó getur nefndin látið gera slíkar umbætur án fengis samþykkis bæjarstjórnar, ef brýn nauðsyn ber til. En leita skal þá samþykkis bæjarstjórnar, svo fljótt sem verða má.

9. gr.

Nú rís ágreiningur milli heilbrigðisnefndar og bæjarstjórnar um framkvæmdir eða tilhögun heilbrigðisráðstafana, og má þá skjóta þeim ágreiningi til úrskurðar heilbrigðisstjórnarinnar. Einnig getur héraðslæknir skotið máli sínu til sama aðila, ef hann fær ekki framgengt þeim heilbrigðisráðstöfunum, er hann telur nauðsynlegar.

90 24. júní

II. KAFLI
Um hreinlæti og þrifnað á lóðum, lendum o. fl.

10. gr.

Heilbrigðisnefnd skal hvarvetna hafa umsýn með hreinlæti og þrifnaði utan húss í umdæminu, og gilda um þetta fyrirmæli XII. kafla lögreglusamþykktar Ísafjarðar nr. 12 24. janúar 1949 og 7. og 14. gr. byggingarsamþykktar fyrir Ísafjarðarkaupstað nr. 172 23. ágúst 1943.

11. gr.

Götur bæjarins, torg, hafnarbakka, fjörur, ræsi og annað skal hreinsa á kostnað bæjarins, svo oft sem heibrigðisnefnd þykir þurfa.

Bæjarstjórn lætur koma fyrir körfum eða kössum undir rusl á torgum, eða öðrum þeim stöðum, sem heilbrigðisnefnd ákveður um.

III. KAFLI
Um vatnsveitu, vatnsból og frárennsli.

12. gr.

Allar byggingar á samþykktarsvæðinu skulu taka neyzluvatn úr vatnsveitu bæjarins. Þó getur bæjarstjórn veitt undanþágu frá þessu um lengri eða skemmri tíma, ef heilbrigðisnefnd mælir með því og ræður tilhögun vatnsbólsins.

13. gr.

Heilbrigðisnefnd hefur eftirlit með vatnsbólum og vatnsveitu bæjarins, að því er varðar hollustuháttu. Hún lætur rannsaka neyzluvatnið, svo oft sem þurfa þykir.

Nú er vatnsbóli eða vatnsveitu breytt eða hún aukin, og sker heilbrigðisnefnd þá úr um þau atriði, er hollustuháttu varðar.

14. gr.

Heilbrigðisnefnd getur bannað að nota vatn úr vatnsbóli eða vatnsveitu um lengri eða skemmri tíma, ef ástæða þykir til. Einnig getur hún gefið út sérstakar varúðarreglur um notkun vatnsins. Þá getur nefndin og látið loka vatnsbóli eða ónýta það, ef henni þykir nauðsyn bera til.

15. gr.

Þar sem holræsi er komið í götu, skal húseiganda skylt að leggja holræsi frá húsi sínu, út í göturæsi, og skal það leiða allt skolp úr húsinu og regnvatn af því og lóð í göturæsið. Húseigandi skal sjá um hreinsun á ræsum þeim, sem ganga frá húsi hans út í göturæsið, svo og rennum þeim, sem kunna að liggja út í götu-rennur, og gæta þess, að afrennsli þeirra stíflist ekki.

Lagning allra holræsa á samþykktarsvæðinu, hvort sem er í eigu bæjarins eða einstakra manna, skal bera undir heilbrigðisnefnd til samþykkis.

16. gr.

Ef um er að ræða skolp, sem mengað er daunillum efnum eða öðru því, er þarfnast sérstakrar meðferðar, skal heilbrigðisnefnd ákveða í hvert sinn, hversu frárennsli þess og hreinsun skuli háttað.

17. gr.

Þar sem því verður við komið, skal leiða öll skolpræsi til sjávar. Öll slík ræsi skulu ná út fyrir stórstraumsfjöruborð.

IV. KAFLI
Um salerni, sorpíált og fleira.

18. gr.

Öll salerni á samþykktarsvæðinu skulu vera vatnssalerni. Þó getur heilbrigðisnefnd veitt undanþágu frá þessu um lengri eða skemmri tíma, ef hún telur það óhjákvæmilegt. Ákvæði um vatnssalerni tekur þó ekki til þeirra salerna, er verkamenn nota við útivinnu á bæjarlandinu.

19. gr.

Bæjarstjórn skal láta setja upp almenningssalerni og þvagstæði, þar sem þurfa þykir. Skulu þau gerð samkvæmt fyrirmælum heilbrigðisnefndar, svo og þau salerni önnur, sem heimiluð eru eða leyfð kunna að verða samkv. 18. gr.

Þau salerni og þvagstæði, sem getur í þessari grein, skulu vera minnst 6 metra frá almannafæri, gluggum íbúða og stöðum, þar sem farið er með matvæli og neyzluvörur.

20. gr.

Salernum skal halda vel hreinum. Bæjarstjórn sér um tæmingu þeirra salerniskagga, sem leyfðir kunna að verða skv. 18. gr. Skal til þess nota bíla eða vagna, sérstaklega til þess gerða. Skulu kaggarnir fluttir á tæmingarstaðinn, en ekki úr þeim helt í vagnana, enda séu hreinir varakaggar fyrir hendi á hvern vagn til skipta. Bæjarstjórn ákveður með samþykki heilbrigðisnefndar, hvar tæma skuli salerniskaggana.

21. gr.

Hverju íbúðarhúsi skulu fylgja nægilega mörg sorpílát úr málmi, að stærð og gerð eftir fyrirmynd, sem bæjarstjórn lætur í té. Undanþágu frá þessu getur þó heilbrigðisnefnd veitt utan kaupstaðarlóðarinnar, ef hún telur annað betur henta.

Í sorpílát þessi skal láta allt sorp, ösku og rusl úr húsinu og síðan flytja burtu áður en þau fyllast. Þess skal gætt, að sorpílát séu jafnan lokuð nema meðan þau eru tæmd eða í þau látið. Bæjarstjórn annast burtflutninginn. Við hann má aðeins nota lokaða vagna, sem auðvelt er að tæma í sorpílátin, án þess að úr þeim rjúki.

Nú vill einhver leggja sorprennur í hús sín, og þarf þá samþykki heilbrigðisnefndar í hvert sinn um gerð þeirra og tilhögun.

22. gr.

Heilbrigðisnefnd ákveður, hvert sorp skuli flytja. Skal það svæði afgirt og þannig frá gengið, að ekki leggi frá því fýlu eða óþrifnaður geti borizt þaðan til íbúðarhúsa.

V. KAFLI
Um íbúðir.

23. gr.

Um gerð íbúða og íbúðarherbergja fer skv. II. kafla byggingarsamþykktar fyrir Ísafjarðarkaupstað nr. 172 23. ágúst 1943.

24. gr.

Í íbúð mega ekki búa fleiri en svo að 4.3 fermetrar gólfflatar og 10 rúmmetrar loftrúms komi á hvern íbúa, og séu þá eingöngu talin sjálf íbúðarherbergin.

Það telst of lítið húsnæði, ef drengir og stúlkur eldri en 10 ára þurfa að sofa saman í herbergi.

Hverju herbergi skal séð fyrir nægilegu ljósi, hita og rakavörn.

90 24. júní

25. gr.

Heilbrigðisnefnd úrskurðar hverju sinni um nothæfi kjallara til íbúðar sbr. lög nr. 57 14. júní 1929 um íbúðir í kjöllurum.

Heilbrigðisnefnd skal halda skrá yfir allar íbúðir. Kjallaraíbúðir og allar lélegar íbúðir skal skoða árlega — að jafnaði í desember til febrúar — en aðrar íbúðir fimmta hvert ár eða oftar, eftir því sem þurfa þykir. Skal leiðrétta íbúðaskrána eftir hverja skoðun. Heilbrigðisnefnd getur krafizt viðgerða á íbúðum, sem ábótavant er um, og bannað þær, sem hún telur óhæfar til íbúðar að einhverju eða öllu leyti. Ef gallar eru ekki bættir innan tiltekins tíma, skal með þriggja mánaða fyrirvara send skrifleg tilkynning um bannið til húseiganda og leigjanda hverrar íbúðar, miðað við 14. maí eða 1. okt. næst á eftir, nema svo bráðra aðgerða sé þörf, að framkvæmdir megi ekki dragast

26. gr.

Íbúðir í nýjum steinhúsum má ekki taka til notkunar, nema með leyfi heilbrigðisnefndar, enda séu þær orðnar vel þurrar áður.

27. gr.

Nú leigir húseigandi hús sitt og býr þar ekki sjálfur, og skal hann þá ætíð hafa í húsinu umboðsmann, sem heilbrigðisnefnd getur snúið sér til, ef þörf gerist.

28. gr.

Undanþágu frá einstökum ákvæðum þessa kafla getur þó heilbrigðisnefnd veitt um lengri eða skemmri tíma, einkum ef um gamlar íbúðir er að ræða, eða aðrar sérstakar ástæður eru fyrir hendi.

VI. KAFLI

Um veggjalýs, kakalaka, rottur o. fl.

29. gr.

Húsráðendum er skylt að tilkynna héraðslækni tafarlaust, ef vart verður við veggjalús, möl, kakalaka eða önnur meindýr í húsum þeirra eða híbýlum.

Óheimilt er að leigja íbúðir í húsum, þar sem slíkra meindýra verður vart, fyrr en þeim hefur verið útrýmt og vottorð um það fengið hjá héraðslækni.

Enginn má flytja sig eða búslóð sína úr íbúð, þar sem meindýr eru og í aðra íbúð, nema ráðstafanir, er héraðslæknir metur gildar, séu gerðar til þess, að óþrifin berist ekki út.

Skylt er húsráðanda að gera ráðstafanir til þess að eyða veggjalús og öðrum slíkum meindýrum úr húsum sínum og hlíta um það fyrirmælum héraðslæknis.

Nú vanrækir húsráðandi að gera slíkar ráðstafanir innan þess frests, sem honum er settur af héraðslækni, og er þá héraðslækni heimilt að láta eyða meindýrunum á kostnað húsráðenda.

Skylt er uppboðshaldara, fornsala eða öðrum, sem tekur notaðan fatnað, rúmfatnað og þess háttar, til sölu, að láta dauðhreinsa hann samkvæmt fyrirmælum heilbrigðisnefndar og héraðslæknis.

Um rottu- og músagang í húsum eða á lóðum, skal strax og hans verður vart tilkynna héraðslækni, og gerir hann þá ráðstafanir til útrýmingar, eftir því sem föng eru á.

Heilbrigðisnefnd getur krafizt af húseigendum endurbóta á húsum, er miða að því að gera þau rottuheld.

VII. KAFLI
Um vinnustöðvar iðnaðar- og verkafólks.

30. gr.

Um vinnustöðvar iðnaðar- og verkafólks og tilhögun á þeim, er lítur að þrifnaðar- og hollustuháttum, fer eftir almennum lögum og reglum, sem gilda um það efni á hverjum tíma. (Sbr. 4.—9. gr. laga nr. 24 7. maí 1928 um eftirlit með verksmiðjum og vélum og 3.—15. gr. tilheyrandi reglugerð nr. 10 16. febrúar 1929 og áorðnum breytingum á reglugerð nr. 95 30. júní 1941.)

31. gr.

Þeir, sem hafa með höndum iðju, iðnað eða annan atvinnurekstur á sérstökum vinnustöðvum, sem um ræðir í 30. gr., skulu þegar samþykkt þessi gengur í gildi, tilkynna það heilbrigðisnefnd og láta fylgja tilkynningunni nákvæma lýsingu á hlutaðeigandi vinnustöð og allri tilhögun þar. Getur þá heilbrigðisnefnd krafizt lagfæringa á því, sem á skortir að fylgt sé fyrirskipuðum reglum, og veitt til þess hæfilegan frest.

32. gr.

Á vegum heilbrigðisnefndar skal halda skrá yfir allar vinnustöðvar iðnaðar- og verkafólks, og skulu vinnustöðvarnar skoðaðar minnst einu sinni á ári. Fulltrúi heilbrigðisnefndar skal jafnan fylgjast með skoðunarmanni ríkisins, er hann framkvæmir aðalskoðun á verksmiðjum og vinnustöðvum í umdæminu og árita skoðunargerðina með honum. Skal afrit skoðunargerðarinnar lagt fyrir nefndina.

33. gr.

Ræsting á vinnustöðvum innanhúss skal fara fram daglega utan vinnutíma, og skulu gólf jafnan þvegin, en ekki sópuð.

34. gr.

Nú er leyfð iðja eða starfsemi, sem ákvæði þessa kafla taka ekki að fullu til, og gefur þá heilbrigðisnefnd út fyrirmæli í hvert skipti, um hvað sérstaklega skuli gera til heilsuverndar.

35. gr.

Heilbrigðisnefnd skal hafa eftirlit með hollustuháttum í lesstofum og skrifstofum, sem ekki teljast til íbúða, svo og hvers konar húsnæði, sem notað er til afgreiðslu, verzlunar eða þvílíkra starfa. Skal þar hvergi gera vægari kröfur um húsrými, aðbúð og aðstöðu til hreinlætis en gert er í V. kafla um íbúðir.

VIII. KAFLI
Um geymslu söluvarnings.

36. gr.

Heilbrigðisnefnd hefur eftirlit með geymslu á vörum, einkum neyzlu og nauðsynjavörum, svo og húsnæði, þar sem slíkar vörur eru geymdar. Getur nefndin ákveðið endurbætur, lagfæringar og hreinsun á geymsluhúsum og kveðið á um meðferð vörunnar, eftir því sem þurfa þykir.

37. gr.

Geymslur skulu vera vel loftræstar, rakalausar og rottuheldar. Þær skulu þrifnar eftir þörfum, svo sem umgengni og notkun hæfir, og daglega, þar sem heilbrigðisnefnd mælir svo fyrir.

90 38. gr.

24. júní Nú verður vart rottugangs eða músa- eða annarra meindýra í slíkum geymslum eða vörum, sem þar eru, og skal þá tafarlaust tilkynna það héraðslækni, sem gerir viðeigandi ráðstafanir, enda getur heilbrigðisnefnd bannað að nota húsnæðið, þangað til óþrifunum hefur verið eytt.

IX. KAFLI
Um skóla og aðra kennslustaði.

39. gr.

Heilbrigðisnefnd skal hafa eftirlit með öllum skólum og kennslustöðum á samþykktarsvæðinu, hvort sem um er að ræða opinbera skóla eða einkakennslu.

40. gr.

Héraðslæknir annast heilsufarslegt eftirlit í skólum á samþykktarsvæðinu, samkvæmt ákvæðum laga og reglna, sem í gildi eru og settar kunna að verða um það efni, sbr. bréf stjórnarráðsins til fræðslumálastjóra 1. sept. 1916 og 20. okt. 1921, berklavarnarlög nr. 66 1939 og 55. gr. laga nr. 34 1946 um fræðslu barna.

Skal héraðslæknir gefa heilbrigðisnefnd allar upplýsingar, sem hún óskar, og þetta varðar.

41. gr.

Enginn má halda einkaskóla á samþykktarsvæðinu, nema hann hafi til þess skriflegt leyfi lögreglustjóra, enda telji héraðslæknir húsnæði og annan aðbúnað fullnægjandi. Gæta skal 6. málsgreinar 9. gr. berklavarnarlaga nr. 66 1939 varðandi slíka leyfisveitingu.

42. gr.

Leita skal að jafnaði samþykkis heilbrigðisnefndar að uppdráttum nýrra skólahúsa, áður en byggingarframkvæmdir hefjast. Sama gildir um breytingu á þeim, sem fyrir eru við gildistöku samþykktar þessarar. Skal heilbrigðisnefnd hafa gát á, að fyrirmælum varðandi gerð og skipulag slíkra stofnana sé fylgt.

43. gr.

Gólf í kennslustofum skulu vera lögð gólfdúk eða öðru ekki síðra efni. Þó getur heilbrigðisnefnd veitt undanþágu frá þessu ákvæði um þær skólastofur, sem í notkun hafa verið, áður en samþykkt þessi gengur í gildi, enda séu þá slík gólf nógu oft og rækilega olíuborin, svo að þau séu auðveld til hreinsunar. Ekki mega vera í þeim sprungur eða rifur, sem ryk og önnur óhreinindi geta safnazt í.

44. gr.

Skólaborð skulu þannig gerð, að auðvelt sé að hreinsa þau. Hvorki mega þau vera sprungin eða rifin. Hæð skólaborða í barna- og unglingaskólum skal, eftir því sem unnt er, samsvara hæð nemenda, og skulu að jafnaði vera þrjár stærðir í hverri kennslustofu. Þó má haga þessu eftir áliti skólalæknis og skólastjóra, enda komi samþykki heilbrigðisnefndar til.

45. gr.

Ræsting á kennslustofu skal fara fram utan skólatíma, og skulu borð, stólar, bekkir og gólf rækilega þvegin, en ekki sópuð. Sama máli er að gegna um glugga o. s. frv.

46. gr.

Fatageymsla skal vera utan kennslustofanna, og hefur hver nemandi fatasnaga. Fatasnagar skulu vera í þeirri hæð, er samsvari sem bezt hæð nemenda. Þegar því verður við komið, skal ætla hverjum nemanda lokaðan fataskáp, ella sérstakan bás fyrir föt sín. En sé þess ekki kostur skal að minnsta kosti 25 sentimetra bil á milli snaga. Þá skal og ef unnt er, gera sérstök hólf til geymslu á hlífðar- og útiskóm.

47. gr.

Greiður skal aðgangur að drykkjarvatni, og mega drykkjarker ekki vera sameiginleg séu þau notuð. En sé drukkið af vatnshanastút, skal svo um búið, að ekki þurfi að snerta stútinn, þegar drukkið er af honum.

48. gr.

Greiður skal aðgangur að vatnssalernum, og skulu þau ekki færri en svo, að eitt salerni komi á hverja 30 pilta og eitt á hverjar 25 stúlkur, enda séu að jafnaði sérstök salerni fyrir þær og sérstakt þvaghús fyrir pilta.

Þar sem mjög mannmargir skólar eru má þó leyfa að fleiri séu um hvert salerni en áður getur, þó aldrei fleiri en 40 nemendur. Um allan útbúnað, er að þessu lýtur, skal farið eftir fyrirmælum heilbrigðisnefndar.

49. gr.

Enginn kennari, nemandi eða starfsmaður, sem haldinn er næmum sjúkdómi, óværu eða öðrum óþrifakvilla, má sækja skóla. Verði einhver slíks var, skal hann þegar tilkynna það skólastjóra eða skólahjúkrunarkonu, og bera þau ábyrgð á, að hlutaðeigandi láti rannsaka sig hjá skólalækni, sem gerir ráðstafanir til varnar gegn útbreiðslu sýkinnar og til lækninga hinum sjúka.

50. gr.

Í heimavistarskóla skal auk kennslustofa vera matstofa, setustofa og lestrarstofa.

Um heimavistarherbergi nemenda gilda yfirleitt sömu reglur og um venjuleg íbúðarherbergi. Gólf skulu lögð gólfdúk eða öðru ekki síðra efni. Loftými má ekki vera minna en svo, að 10 rúmmetrar komi á hvern vistmann.

Skipt skal í rúmum að minnsta kosti vikulega, enda hafi vistmenn ekki sjaldnar nærfataskipti. Skulu þeir eiga aðgang að baði og þá ekki sjaldnar en einu sinni í viku.

51. gr.

Handklæði, greiður, þvottapokar, svampar, rakáhöld og því um líkt má ekki vera sameiginlegt. Skal hafa gát á, að hver einstaklingur hafi þessi tæki út af fyrir sig.

X. KAFLI

Um kirkjur og almenn samkomuhús.

52. gr.

Kirkjur og önnur almenn samkomuhús skulu vera hæfilega hituð og loftræsting skal svo góð, að andrúmsloft haldist sem hreinast, enda setur heilbrigðisnefnd fyrirmæli um fullnægjandi loftræstingu, eftir því sem við á.

53. gr.

Veggir, gólf og sæti skulu þannig gerð, að auðvelt sé að halda þeim hreinum. Þvottur og önnur nauðsynleg hreingerning skal framkvæmd eftir fyrirmælum heilbrigðisnefndar, svo sem henni þykir hæfa.

90 54. gr.

24. júní Gestum skal sjá fyrir greiðum aðgangi að handlaugum, rennandi drykkjarvatni, nægilega mörgum vatnssalernum og þvagstæðum, og séu salerni aðgreind fyrir konur og karla.

XI. KAFLI

Um meðferð matvæla og annarrar neyzluvöru.

Almenn ákvæði.

55. gr.

Um meðferð matvæla og annarrar neyzlu- og nauðsynjavöru fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni, sbr. lög nr. 21 1. febr. 1936 um eftirlit með matvælum og öðrum neyzlu- og nauðsynjavörum — og reglugerðir, sem settar hafa verið samkvæmt þeim lögum, einkum reglugerð nr. 49 15. júlí 1936 og reglugerð nr. 17 22. febr. 1939.

Heilbrigðisnefnd heldur eftirlitsbók yfir alla starfsemi, er lýtur að gerð og dreifingu matvæla og annarrar neyzluvöru skv. 10. gr. nefndrar reglugerðar nr. 49 15. júlí 1936.

Nefndin lætur árlega, eða oftar, fara fram skoðun á öllu, sem viðkemur slíkri starfsemi, og lætur skrá hverju sinni árangurinn í eftirlitsbókina. Komi í ljós, að ekki sé fullnægt fyrirmælum í þessum efnum, skal málið lagt fyrir nefndina til aðgerða.

56. gr.

Ekkert húsnæði, sem ætlað er tilkynningarskyldri starfsemi (sbr. 55. gr.) má taka í notkun fyrr en að fengnu leyfi heilbrigðisnefndar, og skal það háð eftirliti hennar.

Lofthæð skal ekki vera minni en 3 metrar, sjónflötur glugga að minnsta kosti 1/10 gólfflatar og stærð gólfflatar ekki minni en 4 fermetrar á hvern starfsmann. Allt slíkt húsnæði skal vandlega varið fyrir hvers konar meindýrum, flugum hundum, köttum.

Veggir í kjöt- og mjólkurbúðum skulu flísalagðir, glerjaðir eða lakkmálaðir 1.80 metra frá gólfi. Gólf skulu gerð úr hörðu, sléttu, vatnsheldu efni, sem auðvelt er að halda hreinu. Borð skulu standa á fótum 15—20 sentimetra frá gólfi, gerð úr sléttu, hörðu efni, þakin gleri, marmara, ryðfríu stáli eða öðru ekki síðra efni. Allar hillur og skápar skulu þannig gerðir, að gott sé að halda þeim hreinum. Gólf skal þvo en ekki sópa.

57. gr.

Enginn má hafa störf með höndum við tilkynningaskylda starfsemi, nema hann hafi læknisvottorð um, að hann sé ekki haldinn næmum sjúkdómi eða óþrifakvilla. Skal vottorð þetta ekki vera eldra en mánaðar gamalt, þegar hann tekur við starfi og ber að endurnýja það á ársfresti.

Fái starfsfólk í kjöt-, mjólkurbúðum og mjólkurvinnslustöðum kvef, hálsbólgu eða sótthita skal það þegar hætta vinnu og á ekki afturkvæmt, fyrr en það leggur fram læknisvottorð um, að af því stafi ekki smithætta.

58. gr.

Starfsfólk við tilkynningarskylda starfsemi skal hafa greiðan aðgang að snyrtiklefa með þvottaskálum, vatnssalernum, fataklefa (skáp) og matstofu, ef matazt er á vinnustað.

Um mjólk og mjólkurvöru.

59. gr.

Um meðferð mjólkur og mjólkurvöru fer eftir almennum lögum og reglum, sem á hverjum tíma gilda um það efni, sbr. lög nr. 24 1. febr. 1936 og reglugerð nr. 157 4. sept. 1953.

60. gr.

Mjólk eða mjólkurvöru má ekki selja á samþykktarsvæðinu nema með samþykki heilbrigðisnefndar. Mjólk má aðeins selja gerilsneydda og í lokuðum flöskum, ef heilbrigðisnefnd mælir svo fyrir. Ef leyfð er sala á mjólk og rjóma í lausu máli, skal heilbrigðisnefnd setja sérstök ákvæði um áhöld öll og mælitæki.

Sala á ógerilsneyddri mjólk beint til neytenda er þá aðeins leyfileg, að fylgt sé ákvæðum þessa kafla og að fengnu skriflegu leyfi heilbrigðisnefndar.

Um meðferð og sölu sláturfjárafurða og annarrar kjötvöru.

61. gr.

Um slátrun, sláturhús, frystihús, kjötmat o. fl. fer samkvæmt ákvæðum 55. greinar, svo og sérstökum lögum um það efni og reglugerðum settum samkvæmt þeim, einkum lögum nr. 5 23. febr. 1949 og reglugerð nr. 155 8. sept. 1949 um kjötmat og fleira.

Slátrun er óheimil nema í löggiltum sláturhúsum og að fengnu leyfi heilbrigðisnefndar.

62. gr.

Um gerð og fyrirkomulag kjötbúða skal fara að fyrirmælum heilbrigðisnefndar og hvergi gera minni kröfur en um getur í 56. gr. Hverri kjötbúð skal fylgja hæfilega stór geymsluklefi, kæliklefi og kæliskápur.

63. gr.

Í kjötbúðum má auk kjötmetis selja alls konar niðursuðuvörur, feitmeti, fiskmeti, til áskurðar, síld, salta, kryddaða eða reykta, osta, egg og harðfisk. Einnig nýjan lax og silung.

Um brauðgerðarhús, brauðbúðir o. fl.

64. gr.

Um fyrirkomulag, heilbrigðisháttu og umgengni í brauðgerðarhúsum og brauðbúðum fer að fyrirmælum 55.—58. gr.

65. gr.

Enginn má setja á stofn né reka brauðgerðarhús eða útsölu á brauðvörum án samþykkis heilbrigðisnefndar, enda skal nefndin hafa sérstakt eftirlit með þess háttar starfsemi.

66. gr.

Deig má ekki hnoða með öðru en höndum eða þar til gerðum vélum. Þeir sem starfa að brauðgerð, mega ekki neyta tóbaks við vinnu sína, né heldur í vinnustofunum á öðrum tíma.

67. gr.

Ekki má neyta vöru, sem seld er í brauðsölubúðum, inni í búðunum nema sérstaklega sé gert ráð fyrir því, enda komi þá til veitingaleyfi og sérstakt leyfi heilbrigðisnefndar.

90 68. gr.

24. júní Heimabakaðar brauðvörur má því aðeins selja, að heilbrigðisnefnd hafi áður veitt leyfi til þess og fyrirmælum nefndarinnar sé hlýtt um húsakynni, þrifnað og annað, er hún telur máli skipta.

Um nýlenduvörubúðir.

69. gr.

Ekki má verzla með nýlenduvörur í öðru húsnæði en því, sem heilbrigðisnefnd hefur úrskurðað hæft til þess.

70. gr.

Um fyrirkomulag, heilbrigðisháttu og umgengni í nýlenduvörubúðum fer að fyrirmælum 55.—58. gr.

71. gr.

Kornvörur, kex, sykur og aðrar neyzlu- og sælgætisvörur, sem seldar eru þannig, að jafnóðum eru útvegnar eða mældar, skal geyma í velluktum skúffum eða ílátum, enda standi þau aldrei opin að nauðsynjalausu. Skal ætíð afgreiða slíkar vörur með skóflu, skeiðum, spöðum, töngum eða því um líku, en aldrei taka á þeim með berum höndum nema seldar séu í sérumbúðum. Smjör, smjörlíki og ost skal geyma í lokuðum glerskápum. Í nýlenduvörubúðum má aldrei selja smjör eða smjörlíki, nema í sérumbúðum.

72. gr.

Í nýlenduvörubúðum má ekki selja kjöt- eða fiskmeti nema niðursoðið, að undanteknum harðfiski í sérumbúðum.

Undanþágu frá þessu getur þó heilbrigðisnefnd veitt, ef henni þykir sérstök ástæða til.

73. gr.

Steinolíu eða óþrifalega og þefvonda vöru má ekki selja í nýlenduvörubúðum. Heldur ekki sápu né annað þvottaefni nema í sérumbúðum.

Þó getur heilbrigðisnefnd leyft sölu á slíkum vörum í herbergi, sem er í sambandi við búðina, ef henni finnst nægilega tryggilega um búið.

74. gr.

Hverri nýlenduvörubúð skal fylgja hæfileg geymsla og skal gera sömu hreinlætiskröfur um hana og búðina sjálfa.

Um fisksölu.

75. gr.

Enginn má selja nýjan, saltan eða reyktan fisk til neyzlu í bænum nema hann hafi fengið til þess meðmæli heilbrigðisnefndar og leyfi bæjarstjórnar. Allir, sem starfa að fisksölu, skulu sanna með læknisvottorði, að þeir séu ekki haldnir næmum eða óþrifalegum sjúkdómi. Skulu þau vottorð endurnýjast árlega.

76. gr.

Með fisk, sem ætlaður er til sölu í bænum, skal fara skv. lögum nr. 46 5. apríl 1948, og reglugerð nr. 81 13. marz 1950, að svo miklu leyti, sem við getur átt.

77. gr.

Fyrirkomulag fiskbúða skal vera í samræmi við ákvæði 55.—58. gr.

78. gr. 90

Reglur þessar taka ekki til sölu á nýjum fiski, er sjómenn sjálfir annast upp úr bát á lendingarstað. 24. júní

79. gr.

Bæjarstjórn getur til bráðabirgða eða um ákveðinn tíma veitt undanþágu frá reglum þessum, þeim sem fisksölu hafa stundað fyrir gildistöku þeirra, enda mæli heilbrigðisnefnd með undanþágunni.

XII. KAFLI

Um peningshús og áburðargryfjur, búpening, alifugla o. fl.

80. gr.

Leyfi heilbrigðisnefndar þarf til búpeningshalds, alifugla og loðdýraræktunar, nema í sambandi við lögbýli eða tilraunir að opinberri tilhlutan. Samþykki heilbrigðisnefndar þarf ávallt um húsakynni og allan útbúnað og tilhögun varðandi hollustuháttu, enda hefur nefndin eftirlit með öllu slíku og getur sett fyrirmæli um það hverju sinni.

81. gr.

Búpening má ekki hafa í sama húsi og íbúð. Ekkert peningshús, safngryfju eða haughús má hafa nær vatnsbóli en í 15 metra fjarlægð, og ekki nær íbúðarhúsi eða alfaravegi en í 10 metra fjarlægð. Gæta skal ákvæða lögreglusamþykktar Ísafjarðarkaupstaðar varðandi meðferð búpenings og búpeningshald og gerð safngryfja á samþykktarsvæðinu, svo og ákvæða reglugerðar nr. 172 4. sept. 1953 um mjólk og mjólkurafurðir.

82. gr.

Þeir, sem vilja hafa alifugla á samþykktarsvæðinu, skulu fá til þess sérstakt leyfi heilbrigðisnefndar, enda séu fuglarnir ætíð á afgirtu svæði eða í öruggri vörzlu og ekki nálægt alfaravegi.

XIII. KAFLI

Um aðstoð við sóttvarnir.

83. gr.

Heilbrigðisnefnd skal á allan hátt aðstoða héraðslækni við hvers konar sóttvarnir, eftir því sem hann óskar eftir og telur þörf á. Skal nefndinni heimilt, ef hættuleg farsótt kemur upp í héraðinu og héraðslæknir telur nauðsynlegt að setja strangari fyrirmæli um ýmis konar hreinlæti utan húss og innan, meðferð, dreifingu matvæla og um fleira, er að heilsuvernd lýtur, þótt ekki séu um það ákvæði í samþykkt þessari.

84. gr.

Heilbrigðisnefnd skal og heimilt að ráða fólk til bráðabirgða til sóttgæzlu, eftirlits eða hjúkrunar, þegar svo stendur á, sem um getur í næstu grein á undan. enda skal þá jafnan leita samþykkis bæjarráðs svo fljótt sem verða má.

XIV. KAFLI

Um gistihús, matsölu og aðra veitingastaði.

85. gr.

Hver sá er setja vill á stofn eða reka gistihús eða gististað, matsölu eða veitingahús, skal gæta fyrirmæla laga nr. 21 15. júní 1926 um veitingasölu, gistihúshald o. fl.

90 Slík starfsemi er háð samþykki heilbrigðisnefndar og eftirliti hennar um hrein-
24. júní læti og hollustuháttu í hvívetna.

86. gr.

Gistihús nefnist hvert það hús eða hluti úr húsi, þar sem að staðaldri eru hýstir næturgestir fyrir borgun. Herbergi, sem leigð eru til gistingar, skulu fullnægja sömu skilyrðum og sett eru um venjuleg íbúðarherbergi.

Herbergi, sem leigt er til næturgistingar, má ekki vera minna en svo, að 8 rúmmetra loftrúm komi á hvern gest og 3.4 fermetra gólfflötur. Heilbrigðisnefnd getur krafizt meira rúms, ef hún telur sérstakar ástæður til. Hún getur ákveðið, að í hverju herbergi sé tilkynnt á áberandi stað og með hæfilega stóru letri, hve margir megi gista í því samtímis. Þá getur heilbrigðisnefnd ákveðið, að gistihús hafi auk svefnherbergja, sérstaka dagstofu fyrir gesti og sé ekki sofið í henni.

Aldrei má nota veitinga- eða matstofu sem svefnherbergi.

Gólf skulu lögð gólfdúk eða öðru ekki síðra efni.

87. gr.

Gestir og starfsfólk skal hafa greiðan aðgang að fatageymslum, drykkjarvatni, nægilega mörgum handlaugum ásamt hreinum handklæðum og sápu, salernum og baði, öllu innanhúss, og eftir því sem heilbrigðisnefnd telur fullnægjandi.

Umráðumaður skal sjá um, að þrifnaður og umgengni öll sé óaðfinnanleg, þar á meðal að herbergi séu vandlega ræst á hverjum degi, ef notuð eru.

88. gr.

Allur sængurfatnaður skal fullnægja almennum kröfum um efni og gerð. Skal rúmfatnaður ætíð vel hirtur, endurnýjaður og hreinsaður eftir þörfum. Aldrei má finnast fúkkalykt eða annar ódaunn af rúmfatnaði.

Aldrei má vísa nýjum gesti til sængur nema í hrein rúmföt (rekkjuvoðir og koddaver). Skal skipta líni við hvern gest og minnst vikulega.

Hver næturgestur skal hafa sérstakt næturgagn.

89. gr.

Ekki má taka mann í herbergi, þar sem sjúkur maður er eða hefur verið, án þess að herbergið og allur rúmfatnaður sé sótthreinsaður, nema héraðslæknir telji það óþarft.

Sömu skyldur hvíla á gistihússtjóra og húsráðanda skv. gildandi lögum, ef vitað er eða ástæða þykir að ætla, að næmur sjúkdómur sé meðal gestanna.

90. gr.

Í veitingastofu skal vera greiður inngangur frá götu um anddyri og ekki gengið í gegnum sölubúð eða önnur húsakynni, sem eru óviðkomandi veitingasölum. Sérstakur inngangur sé til aðflutninga í eldhús og til þess að flytja burt sorp og annan úrgang.

Lofthæð í veitingastofu eða stofum, ef fleiri eru samliggjandi, enda sé þá opið á milli, skal vera minnst 2.5 metrar og loftrými ekki minna en 75 rúmmetrar. Gólfflötur skal aldrei minni en 30 fermetrar, enda sé hverjum gesti ætlaðir minnst 1.15 fermetrar gólfflatar. Góð birta skal vera í veitingastofum og séð skal fyrir nægilegri loftræstingu með vélarafli, ef heilbrigðisnefnd telur þess þörf. Gólf skulu lögð gólfdúk eða öðru ekki síðra efni. Veggir og loft skulu máluð eða þannig gerð, að auðvelt sé að halda þeim hreinum.

91. gr. 90

Gestum skal sjá fyrir fatageymslu í réttu hlutfalli við stærð veitingastofu og aðrar aðstæður. 24. júní

Fullkomin og nægilega mörg salerni, þvagskálar, þvottaskálar og önnur hreinlætistæki skul vera innan húss handa gestum og starfsliði, enda skal svo til haga, að ekki geti borizt þaðan óþefur í veitingastofu, matreiðslu- eða framreiðsluhús.

92. gr.

Á veitingastöðum, þar sem heitir réttir eða drykkir eru framreiddir, skal vera sérstakt eldhús með fullkomnum tækjum til matreiðslu og uppþvottar. Í eldhúsum skal vera góð loftræsting með vélarafli, ef þurfa þykir. Sérstakt herbergi skal vera til framreiðslu smurðs brauðs, ef heilbrigðisnefnd telur nauðsynlegt. Matvælageymslur séu í góðu lagi með kælitækjum, ef heilbrigðisnefnd krefst. Gólf skulu vera vatnsheld og auðvelt að þrífa þau.

Hæfileg stærðarhlutföll skulu vera milli veitingasala annars vegar og matreiðslu-, uppþvotta- og geymslurúma hins vegar.

93. gr.

Bekkir, hillur, uppþvottaker, suðuáhöld, matar- og drykkjarílát skulu heil og þannig gerð, að auðvelt sé að halda þeim hreinum. Gólf í veitingastofum og öðrum herbergjum, sem starfrækslan fer fram í, skulu þvegin minnst einu sinni á dag og oftar, verði því við komið og nauðsynlegt þykir. Ekki má sópa gólf. Borð, stóla, gluggaskistur og annað þess háttar skal gera greint daglega. Dúklaus borð skal hreinsa eftir hverja notkun, og borðdúka má aðeins nota hreina. Minnst einu sinni í viku skal gera rækilega hreina eldhússkápa, búr, hillur og þess konar.

Ekki má geyma í húsnæði, sem notað er vegna veitinga, aðra hluti eða efni þau, sem nota þarf til daglegs rekstrar.

94. gr.

Öll matvæli skulu vera þannig geymd, að fulls hreinlætis sé gætt, svo að ekki komist að þeim ryk eða önnur óhreinindi, og má einungis nota þau hrein og óskemmd.

Allur úrgangur skal daglega fluttur burt og séð skal um, að hann geti ekki spillt matvælum.

Einungis hrein og heil matarílát skal nota. Skulu þau þola suðu, enda getur heilbrigðisnefnd sett fyrirmæli um uppþvott og þar á meðal ákveðið, að áhöld séu soðin eftir hverja notkun. Þurrkur og þvottakústa skal jafnan sjóða eftir hverja noktun.

95. gr.

Starfsfólk skal vera hreinlegt til fara og nota við starf sitt sérstök föt, sem ekki eru notuð til annars. Fólk, sem starfar í búri og eldhúsi, skal að jafnaði eins klætt og starfsfólk í mjólkurbúðum. Það skal gæta hreinlætis í hvívetna, þ. á m. þvo vandlega hendur eftir notkun salernis og þvagstæðis. Heilbrigðisnefnd getur ákveðið, að starfsfólk hafi sérstaka, rúmgóða fatageymslu, klefa til fataskipta og sérstaka matstofu.

Sömu heilbrigðisreglur skulu gilda um starfsfólk á veitingahúsum og í mjólkurbúðum.

96. gr.

Undanþágu frá ákvæðum um inngang og stærð veitingastofu getur heilbrigðisnefnd veitt matsöluhúsum, sem eingöngu eða mestmegnis selja föstum viðskiptamönnum fæði, og veitingastofum, sem ætlaðar eru verkamönnum í vinnutíma.

90
24. júní

XV. KAFLI

Um baðhús, baðstaði, sundlaugar, sundstæði, íþróttahús og íþróttasvæði.

97. gr.

Hver sá, er setja vill upp fyrirtæki þau, sem í kafla þessum greinir, handa almenningi, skóla, stofnun eða félagi, skal tilkynna það heilbrigðisnefnd, enda þarf leyfi hennar til þess að setja á stofn eða reka slíka starfsemi. Leyfisbeiðni skal fylgja nákvæm lýsing af tilhögun allri og uppdráttur af húsnæði og svæði. Sama er, ef þessu skal breyta.

Heilbrigðisnefnd hefur sérstakt eftirlit með hreinlæti og búnaði.

98. gr.

Kennarar, baðverðir og aðrir starfsmenn skulu fullnægja ákvæðum 49. gr.

Starfsfólk allt skal ganga hreinlega til fara og gæta fyllsta þrifnaðar í hvívetna.

Fólk, sem hefur smitandi sjúkdóma eða óþrifakvilla, opin sár, rennsli úr augum, eyrum eða nefi, augnþrota, áberandi kvef eða niðurgang, má ekki taka þátt í íþróttum eða leikjum né baða sig eða synda á stofnunum, sem rætt er um í þessum kafla.

Nú virðist umsjónarmanni eða kennara að svo sé ástatt um einhvern eins og segir í þriðju málsgrein, og skal þá synja honum aðgangs nema læknisvottorð komi til.

Öllum er skylt að ganga þrifalega um þau hús og svæði, sem í kafla þessum getur, enda má vísa þeim burt, sem brotlegir verða í því efni. Gæta skal þess, að hundar eða önnur dýr hafist ekki við í húsum, sem í þessum kafla greinir.

Umsjónarmaður skal vera við hverja slíka stofnun.

99. gr.

Í öllum stofnunum, sem í þessum kafla getur, skulu vera nægilega margar fatageymslur og búningsklefar, sérstakir klefar handa konum og aðrir handa körlum. Skulu klefarnir vera nægilega heitir, bjartir, rúmgóðir og vel loftræstir. Enn fremur skulu vera í stofnunum þessum eða í sambandi við þær nægilega mörg salerni, sérstök salerni handa konum og önnur handa körlum, þvagstæði og þvottaskálar til afnota fyrir alla aðilja, þ. á m. áhorfendur, ef því er að skipta. Um tölu og tilhögun salerna handa íþróttaiðkendum og baðgestum fer eftir 48. gr.

Biðstofur, gólf og ganga, skal þvo og ræsta eftir þörfum, a. m. k. einu sinni á dag.

Alla baðklefa skal þvo og hreinsa í hvert sinn eftir notkun. Baðföt, handklæði, bursta og þess háttar, sem lánað er til afnota, skal soðið eftir hverja noktun eða lagt í sótthreinsunarlög, eftir því sem heilbrigðisnefnd tekur gilt. Að því búnu skulu tæki þessi þvegin.

Um íþróttahús, íþróttastöðvar og sundlaugar.

100. gr.

Um íþróttahús, sundlaugar, íþrótta- og leiksvæði skal fara eftir ákvæðum íþróttalaga nr. 25 12. febrúar 1940 og reglugerðum, sem sett hafa verið eða sett kunna að verða samkvæmt þeim lögum.

101. gr.

Íþróttahús má aldrei nota örar en svo, að nægilegur tími gefist til nauðsynlegrar hreinsunar og loftræstingar. Skal þess og gætt, að nægilegur hiti sé í húsinu að lokinni loftræstingu.

Íþróttasali má ekki nota til annars en íþróttaiðkana, nema með leyfi héraðs- 90
læknis, enda sé þá fylgt fyrirmælum hans og kröfum um ræstingu eftir á. 24. júní

102. gr.

Opin íþróttasvæði og æfingarvellir skulu þannig gerðir, að þrifalegir séu og af þeim stafi sem minnst ryk eða önnur óþrif. Séð skal vera um hreinsun á þeim eftir þörfum, og aldrei má safnast fyrir rusl eða nokkurs konar úrgangur.

Slíkum svæðum skal jafnan fylgja salerni, búningsklefar og böð. Þó getur heilbrigðisnefnd veitt sérstakar undanþágur um þessi efni, eftir tillögum íþróttafulltrúa ríkisins.

103. gr.

Heilbrigðisnefnd setur sérstakar reglur um útileikvelli barna, eftir því, er hún telur nauðsyn til. Stærð útileikvalla sé miðuð við 7 fermetra á barn.

Af útileikvelli sé innangengt í salerni og skal á 50 börn koma salerni ásamt þvagskálum.

Á leiksvæðinu skal vera drykkjarvatn og drykkjartæki.

Vellirnir skulu þaktir smágerðum ofaníburði.

104. gr.

Sundlaugarvatn skal vera hreint, enda má gerlafjöldi ekki vera meiri en 1000 á rúmsentimetra og saurgerlar mega ekki finnast í 10 rúmsentimetrum. Taka skal sýnishorn til rannsóknar ekki sjaldnar en einu sinni í mánuði. Laug skal alltaf tæma og hreinsa, þegar gerlafjöldi reynist tíu sinnum meiri en sagt hefur verið, annars eftir þörfum.

Hreinsa skal óhreinindi á yfirborði jafnskjótt og þeirra verður vart. Sýnileg óhreinindi á botni skal hreinsa daglega. Vatnið sé 15—25° C og lofthiti í yfirbyggðum sundlaugum 3—4° hærri.

105. gr.

Hæfilega mörg steypiböð skulu fylgja hverri sundlaug. Skal svo til hagað, að aðeins verði gengið úr búningsklefum í laugina í gegnum baðklefa, enda skal hver sundlaugargestur sápuþvo sig og baða vandlega, áður en hann fer í laugina. Salernum og þvagskálum skal þannig fyrir komið, að aðeins verði komizt úr þeim í laugina um baðklefa. Sá hluti gólfs utan laugarinnar, sem notendur þurfa að ganga um, skal afgirtur, svo að eigi gangi þar aðrir. Heilbrigðisnefnd getur ákveðið ráðstafanir til varnar fótamyglu.

106. gr.

Ekki má hleypa fleiri baðgestum í laugina í einu en svo, að minnst 3.5 fermetrar af yfirborði vatnsins komi á hvern fullorðinn mann eða 1.9 fermetrar á hvert barn 12 ára eða yngra.

Skal auglýst á áberandi stað við laugina, hve margir megi samtímis fara í hana.

107. gr.

Nú vita menn eða gruna, að sundlaug sé eða verði útbreiðslustaður sjúkdóms. Skal þá tafaralust tilkynna það héraðslækni og heilbrigðisnefnd, sem gerir þá viðeigandi ráðstafanir, enda getur nefndin látið loka lauginni um tíma, meðan rannsókn eða sótthreinsun fer fram.

90 24. júní

108. gr.

Við hverja sundlaug skulu vera tiltæk björgunartæki, enda getur heilbrigðisnefnd gefið fyrirskipanir um, hvar þau séu, svo og um kunnáttu starfsfólks um björgun og lífgunartilraunir og um möguleika til þess að afla skjótrar læknishjálpar.

109. gr.

Útibaðstaði má hvergi leyfa, þar sem vatn er saurgað, eða hætta er á að það saurgist, nema fullnægjandi varnarráðstafanir séu gerðar, enda láti heilbrigðisnefnd rannsaka baðvatnið eftir þörfum. Ef saurgerlar finnast í 0.1 rúmsentimetra eða minna magni, getur heilbrigðisnefnd lokað staðnum um tíma eða að fullu, ef ekki fæst bót á ráðin.

Um rakarastofur, hárgreiðslustofur og aðrar snyrtistofur.

110. gr.

Um starfsemi þá, sem í þessum kafla greinir, gilda ákvæði 97. gr., eftir því sem við á.

111. gr.

Húsakynni skulu vera björt og rúmgóð, með nægilegri loftræstingu og upphitun, og mega ekki vera í sambandi við íbúð.

Á hvern aðgerðarstól má ekki koma minna en 5 fermetrar gólffletar, og lofthæð má ekki vera minni en 2.7 metrar. Heilbrigðisnefnd getur leyft minni lofthæð, en aldrei má hún vera undir 2.5 metrum, enda komi þá minnst 13.5 rúmmetra loftrými á vinnustól.

Gólf skulu vera lögð gólfdúk eða öðru ekki síðra efni. Veggir og loft skulu olíumáluð eða lögð sléttu veggfóðri, sem þolir þvott. Séð skal fyrir nægilega mörgum þvottaskálum með rennandi vatni, eftir því, sem starfseminni telst nauðsynlegt.

Starfsfólk og gestir skulu hafa greiðan aðgang að salernum og þvottaskál.

112. gr.

Um heilbrigði starfsfólks skulu gilda ákvæði 57. gr., eftir því sem við á.

Starfsfólk skal í hvívetna gæta hins ýtrasta hreinlætis og vera klætt hreinum, hvítum yfirhöfnum.

113. gr.

Ekki má taka til meðferðar fólk, sem vitanlega er haldið næmum húðsjúkdómi, eða ástæða er til þess að ætla að svo sé ástatt um.

Nú verður starfsfólk þess vart eftir á, að tekinn hefur verið til meðferðar maður, sem haldinn er slíkum sjúkdómi, og skal þá starfsmaður þegar í stað leggja þau áhöld til hliðar, er við hinn sjúka mann voru notuð, og þvo hendur sínar vandlega. Þá skal hann tilkynna héraðslækni, er gerir ráðstafanir til sótthreinsunar, ef þurfa þykir.

Nú telur gestur, að hann hafi orðið fyrir smitun eða óþrifum á stofnun, er hér um ræðir og skal hann þá tafarlaust tilkynna það héraðslækni, er lætur rannsaka málið.

114. gr.

Hnífa, skæri, klippur, greiður, bursta og önnur slík áhöld skal vandlega hreinsa eftir hverja noktun. Ætíð skal nota hreina dúka og hrein handklæði við hvern gest, og á höfuðbrík stóla skal jafnan vera pappír, er endurnýist við hvern gest. Notaðir dúkar og handklæði skulu jafnóðum lögð í þar til gerða körfu eða skúffu. Þar sem notuð eru rafmagnsáhöld, skal gerð þeirra og tenging viðurkennd af rafmagnseftirliti ríkisins.

115. gr. 90

Gólf skal þvo vandlega að minnsta kosti einu sinni á dag. Einnig skal hreinsa 24. júní
rækilega stóla, borð og aðra húsmuni fasta og lausa. Afklippt hár skal hreinsa af gólfi jafnóðum.

116. gr.

Hundum og köttum má ekki hleypa inn í húsnæðið.

XVI. KAFLI

Um sjúkrahús, elliheimili, barnaheimili, lækningastofur og aðrar heilbrigðisstofnanir.

117. gr.

Hver sá, er vill efna til starfsemi samkvæmt þessum kafla, skal gæta fyrirmæla sjúkrahúslaga nr. 93 31. des. 1953. Áður en leitað er leyfis ráðherra til rekstrar sjúkrahúss eða annarra heilbrigðisstofnana, skal málið lagt fyrir heilbrigðisnefnd og fylgir umsögn hennar umsókninni til ráðherra. Nauðsynlegir uppdrættir og upplýsingar skulu og fylgja. Sama gildir, ef um er að ræða breytingar á húsakynnum og rekstrartilhögun. Allar slíkar stofnanir skulu háðar sérstöku eftirliti heilbrigðisnefndar, enda eigi héraðslæknir og heilbrigðisnefnd þar jafnan greiðan aðgang til eftirlits.

118. gr.

Vistherbergi hvers konar heilbrigðisstofnana skulu ávallt fullnægja lágmarkskröfum um íbúðarherbergi, sbr. 23. gr. Eldhús, matreiðslu-, uppþvotta- og geymslurúm, svo og fatageymsla, salerni og hreinlætistæki, skulu ávallt fullnægja lágmarkskröfum 91.—95. gr., eftir því sem við á. Veggi og loft skal vera auðvelt að þvo, og gólf skulu vera lögð gólfdúk eða öðru ekki síðra efni.

Sjá skal fyrir nægum og hentugum hita og fullnægjandi loftræstingu, enda getur heilbrigðisnefnd ákveðið sérstaka loftræstingu eftir þörfum.

Ekki má þurrka þvott í vistherbergjum.

Í húsakynnum skal vandleg ræsting fara fram minnst einu sinni á dag, enda séu herbergin vel loftræst á eftir.

Ekki mega hundar eða kettir hafast við í húsakynnunum.

Um heilbrigði starfsfólks fer samkvæmt 57. gr.

119. gr.

Enginn má veita barnaheimili eða elliheimili forstöðu nema heilbrigðisnefnd telji hann þar til hæfan.

Héraðslæknir skal hafa eftirlit með aðbúnaði og líðan vistmanna. Skal hann láta heilbrigðisnefnd í té skýrslu og upplýsingar um allt, það er hann telur ábótavant. Á heilbrigðisnefnd fyrst og fremst aðgöngu að honum um allt er varðar heilbrigðisháttu slíkra heimila.

120. gr.

Nú verður vart næmrar veiki á barnaheimili, elliheimili eða annarri slíkri stofnun, eða grunur leikur á um slíkt, og skal þá forstöðumaður heimilisins þegar tilkynna það héraðslækni, sem gerir ráðstafanir um meðferð sjúkdómsins og varnir gegn honum.

121. gr.

Heilbrigðisnefnd getur í samráði við yfirlækni sjúkrahúss og lækni barnaheimilis, elliheimilis eða annarra slíkra stofnana, sett reglur um tölu sjúklinga eða vistmanna í hverju herbergi, um loftými í þeim og önnur skipulags- og heilbrigðisatriði.

90 122. gr.
24. júní Biðstofur í lækningastofum og öðrum heilbrigðisstofnunum skulu vera nægilega rúmgóðar, miðað við venjulega aðsókn. Í biðstofu skulu vera hæfilega mörg sæti og snagar fyrir yfirhafnir. Heilbrigðisnefnd getur ákveðið, að hreingerning fari fram milli viðtalstíma, ef fleiri en einn læknir notar sömu stofu og aðsókn er mikil.

XVII. KAFLI
Um eftirlit með skipum, bátum, bifreiðum og flugvélum.

123. gr.
Heilbrigðisnefnd skal hafa eftirlit með íbúðum og öðrum vistarverum skipshafna og farþega og öllu öðru, er að hollustuháttum þeirra lýtur, svo og allri umgengni og þrifnaði í bátum og skipum, sem skrásett eru á Ísafirði. Skal nefndin alltaf eiga aðgang að skipum og bátum til eftirlits þar.

124. gr.
Öll skip og bátar, sem ekki eru skrásettir á Ísafirði, skulu vera háðir eftirliti og fyrirmælum heilbrigðisnefndar og héraðslæknis, meðan þeir eru á samþykktarsvæðinu.

125. gr.
Um farþegaskip gilda ákvæði 86.—95. gr. samþykktar þessarar.

126. gr.
Eigi má flytja í skipum eða bátum sjúklinga með næman sjúkdóm, nema samkvæmt leyfi héraðslæknis, er að jafnaði hefur samráð um slíkt við landlækni.

127. gr.
Verði vart við næman sjúkdóm meðal skipshafnar á skipi eða bát, skal skipstjóri eða formaður þegar í stað tilkynna það héraðslækni, tollþjóni eða hafnarskrifstofu, er tilkynnir það tafarlaust héraðslækni, enda sé fylgt fyrirmælum hans um sóttvarnir. Sama gildir um óþrifakvilla, svo sem kláða og lús, og ráðstafanir til útrýmingar þeim.

128. gr.
Nú verður í báti eða skipi vart við meindýr, svo sem veggjalús, rottur eða kakalaka, og skal þá skipstjóri eða formaður tafarlaust tilkynna það héraðslækni, tollþjóni eða hafnarskrifstofunni, sem tilkynni það héraðslækni þegar í stað, og gerir hann nauðsynlegar ráðstafanir til útrýmingar.

129. gr.
Hafnsögumenn, tollþjónar, skipaskoðunarmenn og aðrir eftirlitsmenn, skulu skyldir að tilkynna héraðslækni eða heilbrigðisnefnd allt, sem þeir telja brjóta í bága við samþykkt þessa.

130. gr.
Skipstjórar, formenn og útgerðarmenn bera ábyrgð á, að fyrirmælum heilbrigðisnefndar og héraðslæknis samkvæmt ákvæðum samþykktar þessarar, sé hlýtt.
Kyrrsetja má skip eða bát, þangað til fyrirmælum heilbrigðisnefndar og héraðslæknis hefur verið fullnægt.

131. gr. 90

Allar leigubifreiðir, þar með taldir strætisvagnar og áætlunarbifreiðir, sem notaðar eru til fólksflutninga og skrásettar eru á Ísafirði, skulu háðar eftirliti heilbrigðisnefndar um allt, er að þrifnaði og hollustuháttum farþega lýtur. 24. júní

132. gr.

Í öllum leigubifreiðum, sem notaðar eru til fólksflutninga, skal ávallt gætt þrifnaðar og hreinlætis.

Ákvæði 127. gr. taka og til leigubifreiða.

133. gr.

Bifreiðastjórar og bifreiðaeigendur bera ábyrgð á, að ákvæðum heilbrigðisnefndar og héraðslæknis, samkvæmt ákvæðum samþykktar þessarar, sé hlýtt.

Nú óhlýðnast bifreiðarstjóri eða bifreiðareigandi fyrirmælum heilbrigðisnefndar og má þá taka bifreiðar úr umferð, unz kröfum nefndarinnar er fullnægt.

134. gr.

Ákvæði þessa kafla taka einnig til flugvéla, sem farþega flytja, eftir því, sem við getur átt.

XVIII. KAFLI

Um fangelsi og vistarverur handtekinna manna.

135. gr.

Heilbrigðisnefnd sker úr um allt er varðar hollustuháttu húsakynna samkvæmt þessum kafla, og hefur eftirlit með þeim.

Um fangaklefa fer eftir ákvæðum 23. gr. um íbúðarherbergi, eftir því sem við verður komið. Þó má vista óða menn um stundarsakir í húsakynnum, sem ekki fullnægja þeim ákvæðum, enda komi læknishjálp til svo fljótt, sem unnt er. Slíkar bráðabirgða vistarverur mega ekki vera heilsuspillanda og skulu vera svo gerðar, að vistmenn fari sér ekki að voða.

136. gr.

Gæta skal fyllsta hreinlætis, þvo gólf daglega á meðan klefi er í notkun og jafnan milli fangaskipta. Séð skal fyrir nægilegum hita og góðri loftræstingu. Um rúmfatnað gilda ákvæði 88. gr.

Um eldhús, matreiðslu, uppþvotta- og geymslurúm fer eftir 92. gr., um hreinsun matar- og drykkjaráhalda eftir 94. gr. og um salerni og hreinlætistæki eftir 91. gr., eftir því sem við á.

137. gr.

Nú kemur í ljós, að einhver vistmanna er haldinn næmum sjúkdómi eða óþrifakvilla, þar með talinn kláði og lús, eða grunur leikur á um slíkt, og skal þá geyma hann einan í herbergi, enda sé héraðslækni tafarlaust tilkynnt um þetta.

Um hreinsun herbergis og rúmfatnaðar eftir slíka menn skal fara eftir fyrirmælum héraðslæknis.

XIX. KAFLI

Um líkgeymslu, líkhús og kirkjugarða.

138. gr.

Innan tveggja sólarhringa frá dauða manns skal flytja líkið í líkhús nema sérstaklega standi á, enda komi þá til leyfi héraðslæknis. Héraðslæknir getur fyrirskipað, að lík manna, sem dáið hafa úr næmum sjúkdómi, skuli þegar í stað kistulögð og flutt í líkhús.

90 24. júní

139. gr.

Fundin og sjórekin lík skal ætíð flytja í líkhús og kistuleggja að lokinni lögskipaðri rannsókn.

Fer að öðru leyti um meðferð þeirra samkvæmt ákvæðum laga nr. 42 10. nóv. 1913 og reglugerð nr. 24 1. apríl 1936.

140. gr.

Líkhús skulu þannig byggð, að veggir og gólf séu úr steinsteypu og vel slétt. Ef gluggar eru á líkhúsi, skulu þeir vita móti norðri. Séð skal fyrir góðri loftræstingu, með vélarafli, ef þurfa þykir. Í líkhúsi skal vera vatnsleiðsla og handlaugar. Niðurfallsop skal vera úr gólfinu, sem halli að opinu.

141. gr.

Líkhús skulu þrifin svo oft, sem þurfa þykir, og ávallt þegar eftir að þar hafa staðið uppi ókistulögð lík.

Nú hefur í líkhúsi verið geymt lík manns, sem dáið hefur úr næmum sjúkdómi, og kveður þá héraðslæknir á um sótthreinsunarráðstafanir.

142. gr.

Gæta skal fyrirmæla laga nr. 64 23. júní 1932 um kirkjugarða. Þá er gera skal nýjan kirkjugarð eða stækka gamla, skal leita álits héraðslæknis og heilbrigðisnefndar, og getur hún ákveðið, að garðstæðið sé þurrkað með lokræsum.

Vatnsból mega ekki vera nær kirkjugarði á jafnsléttu eða undan brekku en í 200 metra fjarlægð.

Grafa skal svo djúpt, að minnst 1.25 metrar séu frá kistuloki á grafarbarm.

143. gr.

Heilbrigðisnefnd getur sett fyrirmæli um heilbrigðisráðstafanir í sambandi við líkflutning.

144. gr.

Leyfa má steinsteyptar grafir neðanjarðar, enda sé minnst 0.5 metra þykkt jarðvegslag ofan á. Grafarbotn skal þá svo gerður, að gröfin haldist þurr.

Slíka gröf má því aðeins opna, að héraðslæknir hafi eftirlit með því.

Ef lík er grafið upp, hefur héraðslæknir eftirlit með uppgreftrinum, eftir því sem þurfa þykir.

145. gr.

Samþykki heilbrigðisnefndar þarf til þess að taka niðurlagðan kirkjugarð til annarra nota.

XXI. KAFLI

Lokaákvæði.

146. gr.

Heilbrigðisnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæðum samþykktar þessarar, ef ríkar ástæður þykja til.

147. gr.

Heilbrigðisnefnd getur sett nánari fyrirmæli um einstök atriði, sem eigi er mælt fyrir um í samþykkt þessari, eða til skýringar á ákvæðum hennar, enda fari fyrirmælin ekki í bága við þau.

Þá getur nefndin látið sérprenta fyrirmæli sín og einstaka kafla eða greinar samþykktar þessarar, og birt með viðeigandi hætti.

148. gr. 90

Bæjarstjórn skal ávallt leita umsagnar heilbrigðisnefndar um ráðstafanir varðandi heilbrigðismál. 24. júní

149. gr.

Brot á samþykkt þessari eða óhlýðni við löglegar fyrirskipanir heilbrigðisnefndar varða sektum til bæjarsjóðs, allt að 1000 kr., ásamt vísitöluálagi lögum samkvæmt.

Nú vanrækir maður að vinna verk, er heilbrigðisnefnd hefur löglega fyrirskipað, eða verk er ekki unnið á viðunandi hátt, og er þá nefndinni heimilt að láta vinna það, sem þarf, á kostnað aðilja, og innheimta kostnaðinn með lögtaki, ef þörf gerist.

150. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum á samþykkt þessari, skal fara að hætti almennra lögreglumála.

151. gr.

Samþykkt þessi öðlast gildi jafnskjótt og hún hefur verið staðfest og birt í stjórnartíðindum. Fellur þá úr gildi heilbrigðissamþykkt fyrir Ísafjarðarkaupstað nr. 53 5. maí 1906.

Þetta birtist hér með til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í heilbrigðismálaráðuneytinu, 24. júní 1954.

F. h. r.
Baldur Möller.

Emil Ágústsson.

AUGLÝSING 91

um niðurfærslu aðflutningsgjalda og tollflokkun nokkurra vara. 24. júní

Ráðuneytið hefur með heimild í athugasemdarákvæðum við nr. 11 í 39. A kafla tollskrár ákveðið að færa niður aðflutningsgjöld af eftirgreindum vörum þannig, að gjöldin af þeim verði eins og að neðan greinir og að þær flokkist þannig:

Tollskrá Kafli	Nr.		Toll-eining	Vöru-magns-tollur Aurar	Verð-tollur %
39 A	6a	Vatnsleiðslupípur úr plasti	1 kg.	7	10
	11b	Netjakúlur úr plasti	—	1	2
	11c	Nótaflotholt úr plasti	—	2	2

Ofangreind aðflutningspjöld skulu innheimt með viðauka samkvæmt lögum, sbr. lög nr. 76/1953, um bráðabirgðabreyting á lögum nr. 62/1939, um tollskrá o. fl.

Þá leggur ráðuneytið svo fyrir, að vörur þær, sem teljast til nr. 6a í 34. kafla tollskrár, skuli við tollskoðun og tollútreikning flokkaðar í annan hvorn eftirgreindan undirflokk (1 eða 2):

Tollskrá Kafli	Nr.	
34	6a	— aðrir (flugeldar og flugeldaefni):
	(1)	— — „kínverjar“, „púðurkerlingar“ og aðrar sprengjur.
	(2)	— — annað.